

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι βασικές επιδιώξεις της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας είναι:

- η διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων μελών της κοινωνίας,
- ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και αποκέντρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας,
- η ανάπτυξη προγραμμάτων προληπτικής και θεραπευτικής παρέμβασης προς τις οικογένειες και ολοκληρωμένες δέσμες μέτρων στο πλαίσιο των πολιτικών για την οικογένεια,
- η αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής και διημερεύουσας κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού σε Κρατικά Ιδρύματα,
- η ενδυνάμωση και κινητοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και ενίσχυση της εμπλοκής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας,
- ανάπτυξη της έρευνας, των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας,
- ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- ανταπόκριση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις

Για την επίτευξη των επιδιώξεων αυτών, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προχώρησαν στην υλοποίηση διαφόρων στόχων, όπως αυτοί φαίνονται στο κείμενο που ακολουθεί:

1. Διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων μελών της κοινωνίας

1.1. Αύξηση στα Δημόσια Βοηθήματα

Εγκρίθηκαν αυξήσεις στις βασικές ανάγκες κατά 6,34% με ισχύ από 1/7/09. Το ύψος των βασικών αναγκών για ένα άτομο ανέρχεται σε €452 για κάθε εξαρτώμενό του άνω των 14 χρονών σε €226 και για κάθε εξαρτώμενο του κάτω των 14 χρονών, σε €135,60. Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στους πιο κάτω Πίνακες καθώς και στον Πίνακα 1:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ 2009

Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Αιτήσεις	Ερευνήθηκαν			Εκκρεμούσαν 31.12.2009
		Εγκρίθηκαν	Απορρίφθηκαν	Τερματίστηκαν χωρίς ενέργεια	
2303	8089	4211	3907	12	2262

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ, ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΦΥΣΗ ΔΥΣΠΡΑΓΙΑΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Φύση Δυσπραγίας	Εκτοπισθέντες Αρ. Περιπτώσεων	Μη Εκτοπισθέντες Αρ. Περιπτώσεων	Σύνολο	% πάνω στο Σύνολο
Γηρατειά	2436	3399	5835	23,08
Ασθένεια/Αναπηρία	3908	9450	13358	52,85
Ανεργία	102	1368	1470	5,82
Κοινωνικό πρόβλημα (ορφάνεια, χωρισμός κλπ)	995	3536	4531	17,93
Οι γονείς στα κατεχόμενα	3	1	4	0,02
Άλλα	26	49	75	0,30
ΣΥΝΟΛΟ	7470	17803	25273	100,00

1.2. «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση»

Με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ειδικότερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, υλοποιήθηκε το Έργο «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση», το οποίο άρχισε το 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2009. Κατά την περίοδο αυτή, 387 λήπτες δημοσίου βοηθήματος ολοκλήρωσαν με επιτυχία τουλάχιστον την κατάρτιση σε δεξιότητες επικοινωνίας και αυτοανάπτυξης και 55 λήπτες δημοσίου βοηθήματος εντάχθηκαν στην αγορά εργασίας.

1.3. Κοινωνικές Υπηρεσίες σε αλλοδαπούς

Κατά το έτος 2009, η Κύπρος συνέχισε να δέχεται ολοένα και συνεχώς αυξανόμενο αριθμό πολιτών άλλων χωρών, προερχόμενων κυρίως από τρίτες χώρες, αλλά και από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναζητώντας άσυλο ή εργασία.

Κατά το 2009, παραχωρήθηκε συνολικό ποσό ύψους περίπου €18.178.254 από το Ταμείο Δημόσιων Βοηθημάτων σε αλλοδαπούς αιτητές πολιτικού ασύλου.

1.4. Σχέδια Ενίσχυσης των Πολιτών

1.4.1 Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση Συνθηκών Στέγασης

Το 2009, συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης, του οποίου στόχος είναι η παροχή οικονομικής βοήθειας σε δυσπραγούσες οικογένειες για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους. Στη διάρκεια του 2009 βοηθήθηκαν 68 περιπτώσεις και διατέθηκε συνολικά το ποσό των €596.748,79.

1.4.2 Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων

Το Σχέδιο αυτό έχει ως στόχο να διατηρήσει υγιείς και ενεργούς τους ηλικιωμένους, δίνοντάς τους κίνητρα για επαναδραστηριοποίηση και συμμετοχή στην κοινωνία. Δικαιούχοι είναι άτομα ηλικίας 63 ετών και άνω, λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή άτομα

μη λήπτες, των οποίων το εισόδημα δεν ξεπερνά τα €680 μηνιαίως ανά άτομο και €850 ανά ζεύγος.

Το Σχέδιο παρέχει επιχορήγηση μέχρι €2.570, και σε περίπτωση συνεταιρισμού συζύγων αυξάνεται κατά 50%.

Κατά το 2009, δεν βοηθήθηκαν περιπτώσεις από το Σχέδιο λόγω του ότι τα εισοδήματα των αιτητών υπερέβαιναν τα καθορισμένα εισοδηματικά κριτήρια.

1.4.3. Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή/και Ανάπηρων Μελών τους

Το Σχέδιο αυτό παρέχει στις οικογένειες επιχορήγηση μέχρι €12.000 για κτιριακές μετατροπές και προσθήκες, έτσι ώστε να μπορούν να κρατήσουν κοντά τους τα ηλικιωμένα ή ανάπηρα μέλη τους και να προσφέρουν σε αυτά την αναγκαία φροντίδα. Κατά τη διάρκεια του 2009, ενισχύθηκαν με το Σχέδιο αυτό 9 οικογένειες έναντι του ποσού των €63.581.

1.4.4. Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα, Λήπτες Δημόσιου Βοηθήματος

Σκοπός του Σχεδίου είναι η επιχορήγηση της διαμονής και διατροφής ληπτών δημόσιου βοηθήματος σε ξενοδοχεία ή άλλα εγκριμένα τουριστικά καταλύματα εντός της Κύπρου για πέντε διανυκτερεύσεις.

Κατά το 2009, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, εξέδωσαν 336 πιστοποιητικά σε αντίστοιχο αριθμό περιπτώσεων με συνολικό κόστος €139.420.

2. Εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση και αποκέντρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

2.1. Καλύτερη γεωγραφική τοποθέτηση των Γραφείων των ΥΚΕ

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19/3/2008, προωθείται Σχέδιο Ορθολογικής Γεωγραφικής Κατανομής των ΥΚΕ με τη δημιουργία νέων Τοπικών Γραφείων παγκύπρια με κύριο σκοπό την προαγωγή της πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας, τη συνέργεια και τη δικτύωση των υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζουν ισότητα στην πρόσβαση από απόψεως τόπου και χρόνου για όλους τους πολίτες.

Για το σκοπό αυτό, βρίσκεται σε εξέλιξη η εξεύρεση κατάλληλων κτιρίων που θα στεγάσουν τα νέα Τοπικά Γραφεία και προωθούνται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες που προβλέπονται από τη σχετική Νομοθεσία. Θα λειτουργήσουν τοπικά Γραφεία στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα. Επίσης, θα λειτουργήσουν εξειδικευμένες μονάδες για παροχή συμβουλευτικής καθοδήγησης και στήριξης σε οικογένειες και άτομα.

2.2. Αναβάθμιση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, προώθησε την αναβάθμιση των θέσεων των Λειτουργών Ευημερίας όλων των βαθμίδων, σε Λειτουργούς Κοινωνικών Υπηρεσιών.

3. Ανάπτυξη Προγραμμάτων προληπτικής και θεραπευτικής παρέμβασης προς τις οικογένειες και ολοκληρωμένες δέσμες μέτρων στο πλαίσιο των πολιτικών για την οικογένεια

3.1. Συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες προς την οικογένεια

Στο πλαίσιο της επιδίωξης για στήριξη και ενδυνάμωση της οικογένειας και προστασία του παιδιού από φυσικούς και ηθικούς κινδύνους, συνεχίζεται η παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα. Μέχρι το τέλος του 2009, ήταν σε ενέργεια 1167 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας με οικογένειες με ανήλικα παιδιά και 94 περιπτώσεις προληπτικής εργασίας με ενήλικα άτομα.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Προληπτική Εργασία				
α) Παιδιά	1351	470	654	1167
β) Ενήλικες	92	49	47	94
Περιπτώσεις διατροφής	2	0	2	0
Πρόληψη/Αντιμετώπιση Βίας στην Οικογένεια				
α) Παιδιά	109	380	317	172
β) Ενήλικες	355	650	670	335
ΣΥΝΟΛΟ	1909	1549	1690	1768

3.2. Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας

Ο θεσμός της αποποινικοποίησης της μεταχείρισης ανηλικών παραβατών, που λειτουργεί από το 1978, έδωσε την ευκαιρία στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας να εντοπίσουν αρκετές περιπτώσεις παιδιών και των οικογενειών τους, που χρειάζονται συμβουλευτική βοήθεια. Συνέβαλε, επίσης, στην αποφυγή της παρουσίασης των ανηλικών παραβατών ενώπιον του Δικαστηρίου με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις. Βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική διαδικασία εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της νεανικής παραβατικότητας.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν στη διάρκεια του 2009 να επιτηρούν ανήλικα και ενήλικα άτομα για τα οποία έχουν εκδοθεί κηδεμονευτικά διατάγματα από το Δικαστήριο. Πολλά από αυτά έχουν ως όρο την παροχή, από τους παραβάτες, Κοινωνικής Εργασίας χωρίς αμοιβή. Ο θεσμός αυτός εφαρμόζεται σε συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού, με βάση τον περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμο 1996 [N46(1)96]. Σχετικά στοιχεία παρατίθενται στους πιο κάτω Πίνακες.

ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΦΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΓΙΑ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ 2009

	Σύνολο νέων Περιπτώσεων και εκκρεμείς	Ετοιμάστηκαν	Εκκρεμούν
Ανήλικοι	336	249	87
Ενήλικες	3246	2693	553
Σύνολο	3582	2942	640

ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ / ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ 2009

Ηλικία	Παραπομπές από Αστυνομία			Ερευνήθηκαν	Εκκρεμούν 31.12.2009
	Από προηγούμενο χρόνο	Νέες	Σύνολο		
Παιδιά μέχρι 14 χρ.	56	61	117	80	37
Νεαρά πρόσωπα 14-16 χρ.	183	308	491	398	93
Σύνολο	239	369	608	478	130

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΗΔΕΜΟΝΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ/ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ 95/72 2009

	Από τον προηγούμενο χρόνο	Νέα Διατάγματα	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Ανήλικοι	289	159	134	314
Ενήλικες	502	190	256	436
Διατάγματα Επίβλεψης 95/72	10	2	3	9
Σύνολο	801	351	393	759

Επιπρόσθετα στα πλαίσια της διεύρυνσης των χώρων παροχής κοινοτικής εργασίας χωρίς αμοιβή, αναπτύχθηκε πιλοτική συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας, για αξιοποίηση των Κηδεμονευομένων που καλούνται να παρέχουν Κοινοτική Εργασία χωρίς αμοιβή, η οποία αξιολογήθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2009. Με βάση τα αποτελέσματα τα οποία ήταν ενθαρρυντικά, μεθοδεύτηκε συνεργασία και με άλλους δήμους από όλες τις επαρχίες που επέδειξαν τέτοιο ενδιαφέρον.

Κατά το 2009, συνέχισαν να παρέχονται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας διευκολύνσεις στα πιο κάτω θέματα:

- Στα Δικαστήρια στα οποία μετά από αίτημα τους ετοιμάζονται εκθέσεις για ποινικές υποθέσεις τόσο για ανήλικους όσο και για ενήλικες.
- Συμμετοχή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας:
 - (i) στο Συμβούλιο Φυλακών και στην Επιτροπή του Κέντρου Καθοδήγησης και Εξωϊδρυματικής Απασχόλησης και Αποκατάστασης των Φυλακών.

(ii) στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και στον καταρτισμό και υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας.

Στο Σχέδιο αυτό περιλαμβάνεται η ακόλουθη Δράση:

Για την απασχόληση Λειτουργιών Ευημερίας στα σχολεία.

Υιοθετήθηκε πρωτόκολλο μεταξύ των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και από το Μάιο 2009 εφαρμόστηκε σε πιλοτική βάση ο θεσμός των Λειτουργιών Ευημερίας σε 10 γυμνάσια: τρία στη Λάρνακα, τέσσερα στη Λεμεσό και τρία γυμνάσια και μια Τεχνική Σχολή στη Λευκωσία. Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι να εξευρεθούν μηχανισμοί έγκαιρου εντοπισμού/χειρισμού αλλά και πρόληψης των διαρροών των παιδιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφοράς/σχολικής αποτυχίας και κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο. Προγραμματίζεται αξιολόγηση του θεσμού αυτού τέλος της σχολικής χρονιάς 2009-2010 και ανάλογα με τα αποτελέσματα θα αποφασιστεί και η περαιτέρω επέκταση του σε συνδυασμό με την πρόσληψη νέου προσωπικού.

3.3. Συμβολή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στην Αντιμετώπιση του Προβλήματος των Ναρκωτικών

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2004 – 2008, έχουν θέσει σε εφαρμογή το «Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας για Επανεξάρτηση Εξαρτημένων Ατόμων που βρίσκονται σε Διαδικασία Απεξάρτησης». Σκοπός του Σχεδίου είναι, να δώσει στήριξη στους πρώην χρήστες οι οποίοι βρίσκονται σε πορεία απεξάρτησης, να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της μετάβασης από το θεραπευτικό σύστημα στην αυτοδύναμη κοινωνική τους επανένταξη. Κατά το 2009, είχαν βοηθηθεί 20 άτομα με το ποσό των € 52.861,59.

Παράλληλα οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν συνεργαστεί με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου για το Σχεδιασμό της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2009-2013 και εμπλέκονται στην υλοποίηση δράσεων στους πυλώνες της Πρόληψης και της Θεραπείας και Κοινωνικής Επανεξάρτησης είτε ως συντονιστικός είτε ως εμπλεκόμενος φορέας.

3.4. Υιοθεσίες

Ο βασικότερος στόχος του προγράμματος υιοθεσιών είναι η διασφάλιση της ευημερίας και του καλύτερου συμφέροντος του προς υιοθεσία παιδιού.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, με βάση τον Περί Υιοθεσίας Νόμο 19(1)/95, είναι αρμόδιες να μελετούν την καταλληλότητα των ατόμων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν και να διασφαλίζουν τα συμφέροντα των παιδιών. Στοιχεία που αφορούν τις αιτήσεις για υιοθεσίες παρατίθενται στους πιο κάτω Πίνακες:

ΑΙΤΗΤΕΣ/ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ -ΥΙΟΘΕΣΙΕΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Συμπλήρωση υιοθεσίας/μελέτης	Έληξαν Διαφορετικά	Υπόλοιπο την 31.12.2009
Αιτητές / Μελέτες Καταλληλότητας Ν.19(1)95	170	84	67	15	172
Προτεινόμενοι Επιμελητές	27	37	31	9	24
Υιοθεσίες	105	143	91	11	146

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΙΟΘΕΣΙΕΣ Ν.26(ΙΙΙ)/94 - 2009

Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Αιτήσεις	Περιπτώσεις σε ενέργεια για τις οποίες στάληκαν τα έγγραφα στο εξωτερικό	Περιπτώσεις σε ενέργεια οι οποίες έφεραν παιδί στην Κύπρο	Περιπτώσεις για τις οποίες ολοκληρώθηκε η επίβλεψη	Σε ενέργεια την 31.12.2009
93	24	68	13	27	90

Κατά το 2009, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ετοίμασαν το τελικό προσχέδιο Νομοσχεδίου για τροποποίηση και εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που ρυθμίζει τις υιοθεσίες ώστε να συνάδει πλήρως με τις πρόνοιες των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και να διασφαλίσει την εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και για τη Συνεργασία αναφορικά με τη Διακρατική Υιοθεσία.

3.5. Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια

Το εξειδικευμένο αυτό πρόγραμμα παρέχει στο ανήλικο και στο ενήλικο θύμα το δικαίωμα για βοήθεια, στήριξη και προστασία, προκειμένου να ενισχυθεί και αντιμετωπίσει τη βία που δέχεται. Το πρόγραμμα δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην κακοποίηση – παραμέληση ανηλίκων, προασπίζοντας τα δικαιώματα των παιδιών και δίδοντάς τους διοδο πρόσβασης σε υπηρεσίες για εξασφάλιση βοήθειας.

Για την καλύτερη εφαρμογή των Νόμων για την πρόληψη της Βίας στην Οικογένεια και την προστασία Θυμάτων, έχουν διοριστεί εξειδικευμένοι Λειτουργοί Ευημερίας ως Οικογενειακοί Σύμβουλοι οι οποίοι διερευνούν παγκύπρια τις αναφορές και χειρίζονται τα περιστατικά βίας.

Με κύρια επιδίωξη την εναρμόνιση με τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού και την προστασία του από κάθε μορφή κακοποίησης, οι περιπτώσεις παιδιών που κακοποιούνται εκτός της οικογένειάς τους, τυγχάνουν χειρισμού προκειμένου τα παιδιά να πάρουν βοήθεια.

Στο τέλος του 2009 έτυχαν χειρισμού 987 περιπτώσεις βίας στην οικογένεια από τις οποίες 317 αφορούσαν παιδιά και 670 ενήλικες μέλη της οικογένειας. Τέλος του έτους υπήρχαν σε ενέργεια 507 από τις οποίες 172 είναι περιπτώσεις βίας ενάντια στα παιδιά

και 335 αφορούσαν περιπτώσεις βίας κατά ενήλικων μελών της οικογένειας (βλέπε Πίνακα στην παράγραφο 3.1).

3.6. Γονική Μέριμνα

Η προστασία των παιδιών όταν αυτά βιώνουν την εμπειρία του χωρισμού των γονιών τους ή την αντιδικία ως προς τα θέματα επιμέλειας/φύλαξης/επικοινωνίας αποτελεί πρωταρχικό στόχο του προγράμματος Γονικής Μέριμνας. Το συμφέρον του παιδιού πρέπει να διασφαλίζεται σε όλες τις αποφάσεις Γονικής Μέριμνας του Οικογενειακού Δικαστηρίου και για το λόγο αυτό οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν ευθύνη ετοιμασίας κοινωνικο-οικονομικών εκθέσεων για ενημέρωση του Δικαστηρίου. Στη διαδικασία αυτή, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να πληροφορηθούν για οτιδήποτε τα αφορά, να εκφράζουν την άποψή τους ελεύθερα ενώ τους παρέχεται η δυνατότητα να ακουστούν. Σχετικά στοιχεία περιπτώσεων παρατίθενται στον πιο κάτω Πίνακα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Ιδιωτικά τοποθετημένα παιδιά σε ανάδοχες οικογένειες	2	0	0	2
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ανάδοχη οικογένεια	7	3	1	9
Ημερήσια φροντίδα παιδιών σε ιδρύματα	17	14	11	20
Γονική Μέριμνα*	338	387	349	376

*Νόμος Περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων

3.7. Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που αφορά το παιδί και εναρμόνιση με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Το προσχέδιο Νόμου με τίτλο «Ο περί Παιδιών Νόμος» καλύπτει όλο το φάσμα της προστασίας του παιδιού και ρυθμίζει τα επίπεδα λειτουργίας των υπηρεσιών προς τα παιδιά με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο. Βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για Νομοτεχνικό έλεγχο.

3.8. Προστασία θυμάτων που έχουν διακινηθεί με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας σε συνεργασία με άλλες κρατικές υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στα αναγνωρισμένα θύματα που έχουν διακινηθεί με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους, με βάση τις πρόνοιες του περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων του 2007. Συγκεκριμένα, τα θύματα τυγχάνουν ενημέρωσης για τα δικαιώματά τους, στήριξης για να αντιμετωπίσουν την τραυματική εμπειρία και καθοδήγησης για εξασφάλιση υπηρεσιών από άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες προκειμένου να καλύψουν σφαιρικά τις ανάγκες τους.

Οι περιπτώσεις θυμάτων τυγχάνουν χειρισμού, βάσει των διαδικασιών που αναφέρονται στο «Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών για το χειρισμό Περιπτώσεων Εμπορίας και Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ενηλίκων Προσώπων», το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και βρίσκεται στο τελικό στάδιο επικαιροποίησης.

Στις 23/11/07, λειτούργησε το πρώτο Κρατικό Καταφύγιο Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης, το οποίο στοχεύει στην παροχή ενός ασφαλούς χώρου, με κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών των εξυπηρετούμενων και παροχή υπηρεσιών στήριξης και δικτύωσης με άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες (Υπηρεσίες Υγείας, Τμήμα Εργασίας κ.ά.), προκειμένου να καλυφθούν σφαιρικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα θύματα.

3.9. Προστασία Ασυνόδευτων (αλλοδαπών) Ανηλίκων

Με στόχο την προστασία, τη φροντίδα και την ενδυνάμωση για αποκατάστασή τους, τα ασυνόδευτα παιδιά λαμβάνονται υπό τη νομική φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και τοποθετούνται σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας, ύστερα από κατά περίπτωση αξιολόγηση.

Όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται για τα ασυνόδευτα παιδιά αποσκοπούν στη διασφάλιση του καλύτερου συμφέροντος των ανηλίκων.

4. Αναβάθμιση των υπηρεσιών ιδρυματικής και διημερεύουσας κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού σε Κρατικά Ιδρύματα

4.1. Ιδρυματική Φροντίδα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας λειτουργούν 34 Ιδρύματα. Από αυτά, 8 αφορούν την παιδική και εφηβική προστασία, 6 την παροχή φροντίδας σε ηλικιωμένους (2 Στέγες συλλειτουργούν λόγω κτηριακών προβλημάτων ενός από τα υποστατικά τους), 8 την παροχή φροντίδας σε άτομα με ειδικές ανάγκες (2 Σπίτια για άτομα με ειδικές ανάγκες είναι έτοιμα και αναμένεται η μετακίνηση των ενοίκων εντός του έτους), 11 τις υπηρεσίες διημερεύουσας φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας και 1 την παροχή προστασίας σε θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. (**Πίνακας 2**).

4.2. Παιδιά Υπό Φροντίδα

Η νομοθεσία για τα παιδιά δίνει το δικαίωμα στο Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιών που έχουν ανάγκη προστασίας με την τοποθέτηση τους σε ανάδοχες οικογένειες ή σε Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας. Η ανάληψη της φροντίδας ενός παιδιού από τις Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, μπορεί να συνεχιστεί μέχρι την ενηλικίωση του αλλά απώτερος στόχος είναι η επανένωση του, το συντομότερο δυνατό, με την οικογένεια του αφού πρώτα βοηθηθούν οι γονείς να βελτιώσουν τις συνθήκες τους και το οικογενειακό τους περιβάλλον, σε βαθμό που να επιτρέπει στο παιδί να αναπτυχθεί φυσιολογικά. Σχετικά στοιχεία φαίνονται στους πιο κάτω Πίνακες.

ΠΑΙΔΙΑ ΥΠΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 2009

Τρόπος μεταχείρισης	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέες Περιπτώσεις	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια	160	33	31	162
Ιδρυματική Περίθαλψη	73	31	25	79
ΣΥΝΟΛΟ	233	64	56	241

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΥΠΟ ΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ 2009

	Από τον προηγούμενο Χρόνο	Νέα Διατάγματα	Έληξαν	Σε ενέργεια την 31.12.2009
Κεφ. 352 - Άρθρα 63 και 64	3	0	1	2
Κεφ. 352 - Άρθρο 3	143	35	29	149
Κεφ. 352 - Άρθρο 4	55	14	20	49
Ν. 114(1)2000 – Άρθρο 21	2	0	0	2
Ν. 216/90 – Άρθρο 18	26	9	2	33
Ν. 6(Ι)2000 – Άρθρο 10	0	4	0	4
ΣΥΝΟΛΟ	229	62	52	239

Σχέδιο Οικονομικής Ενίσχυσης Παιδιών υπό Φροντίδα μετά τα δεκαοκτώ τους χρόνια

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μέσα από τις πρόνοιες του Σχεδίου και την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στηρίζουν τα πρώην παιδιά υπό τη νομική φροντίδα για αποκατάσταση και υγιή κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση τους στο κοινωνικό σύνολο. Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου υπάρχει δυνατότητα για επαγγελματική κατάρτιση, φοίτηση σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και αγορά εξοπλισμού Το 2009, 14 περιπτώσεις έτυχαν βοήθειας από το προκείμενο Σχέδιο με συνολική δαπάνη ύψους €120.000.

4.3. Υπηρεσίες Φροντίδας για Ηλικιωμένους

Για διασφάλιση ικανοποιητικών επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των ηλικιωμένων και αναπήρων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να εφαρμόζουν τους περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμους του 1991 και 1994, καθώς και τους σχετικούς Κανονισμούς για

την εγγραφή και επιθεώρηση των μη Κρατικών Στεγών, καθώς και εγγραφή φροντιστών για τη φροντίδα μέχρι 5 ατόμων στο σπίτι του φροντιστή. Στον πιο κάτω Πίνακα παρατίθενται στοιχεία που αφορούν τις υπηρεσίες προς τους ηλικιωμένους και αναπήρους. .

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ 31.12.2009

	Αριθμός Ιδρυμάτων/Φροντιστριών	Αριθμός Εξυπηρετούμενων Ατόμων	
		Διαμονή	Διημερεύουσα
ΚΡΑΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ			
A. <u>Ιδρυματική Φροντίδα</u>			
I. -Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων	6	222	4
II. -Τοποθέτηση σε Κοινοτικές/Δημοτικές Στέγες	40	627	0
III. – Τοποθέτηση σε Ιδιωτικές Στέγες	77	1254	1
ΣΥΝΟΛΟ	123	2103	5
B. <u>Φροντίδα στο σπίτι</u>		Λήπτες Δ/Β	Λήπτες Δ/Β σε Υπηρ. Άρθ. 24
I. Από Κρατικές Φροντίστριες	130	746	82
II. Από Ιδιωτικές Φροντίστριες με αμοιβή	2736	3286	52
III. Από Κοινοτικούς Φροντιστές με αμοιβή	324	1082	32

4.4. Επιθεωρήσεις προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που καθορίζει κατώτατα επίπεδα λειτουργίας προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν και κατά το 2009 την επιθεώρηση Παιδοκομικών Σταθμών, Κατ' οίκον Παιδοκόμων, Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, Στεγών Ηλικιωμένων και Κέντρων Ενηλίκων. Με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ετοιμάστηκαν δύο προσχέδια τροποποιητικών Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Παιδοκομικών Σταθμών και των Κατ' οίκον Παιδοκόμων. Επίσης βρίσκονται σε εξέλιξη προσχέδια τροποποιητικού Νόμου και Κανονισμών ελέγχου των επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και Αναπήρων (**Πίνακας 3**).

5. Ενδυνάμωση και κινητοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και ενίσχυση της εμπλοκής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας

5.1. Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών

Η κρατική χορηγία που παραχωρείται σε Εθελοντικούς Οργανισμούς, στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών, στοχεύει στην προαγωγή και ενδυνάμωση της εθελοντικής δραστηριότητας στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ευημερίας σε τοπικό επίπεδο.

Κατά το 2009, παραχωρήθηκε συνολικό ποσό ύψους € 8.269.900. Η κατανομή των χορηγιών έγινε στο πλαίσιο του Αναθεωρημένου Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών 2009, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 4/3/2009, με αρ. απόφασης 68.493.

5.2 Σχέδιο Επιχορήγησης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Πρόκειται για νέο Σχέδιο που προκηρύχθηκε για πρώτη φορά το 2009 με στόχο την εμπλοκή των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε προγράμματα παροχής κοινωνικής φροντίδας.

Η προκήρυξη απευθύνθηκε σε Δημοτικά Συμβούλια, Κοινοτικά Συμβούλια και σε Συμπράξεις μεταξύ Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης προγράμματα τα οποία ήδη λειτουργούσαν από Συμπράξεις Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, μπορούσαν να επιχορηγηθούν.

Το Σχέδιο προκηρύχθηκε στις 17/7/09. Υποβλήθηκαν 44 αιτήσεις, εγκρίθηκαν 25 και απορρίφθηκαν 19, οι οποίες δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιχορήγησης (**Πίνακας 4**).

Επιχορηγήθηκαν 9 προγράμματα στην Επαρχία Λευκωσίας, 8 στην Επαρχία Λεμεσού, 4 στην Επαρχία Λάρνακας, 3 στην Επαρχία Πάφου και 1 στην Επαρχία Αμμοχώστου. Για το 2009 δόθηκε συνολικό ποσό ύψους €495.000. Προγραμματίζεται 2^η προκήρυξη κατά το έτος 2010.

5.3. Έργο που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο «Επέκταση και Βελτίωση των Μονάδων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Παιδιών, Ηλικιωμένων, Αναπήρων και Άλλων Εξαρτημένων»

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας υλοποίησαν το πιο πάνω Έργο, για την προώθηση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, το οποίο άρχισε το 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2009. Στο Έργο εντάχθηκαν 31 προγράμματα τα οποία παρέχουν σε τοπικό επίπεδο υπηρεσίες φροντίδας σε εξαρτώμενα πρόσωπα (παιδιά, ηλικιωμένα άτομα και άτομα με αναπηρίες). Κατά το 2009, συνεχίστηκε η παροχή επιχορήγησης προς τα προγράμματα για τα λειτουργικά τους έξοδα. Κατά την υλοποίηση του Έργου, επωφελήθηκαν 660 γυναίκες και δημιουργήθηκαν 160 νέες θέσεις εργασίας.

Η αξιολόγηση των Προγραμμάτων Κοινωνικής Φροντίδας που συγχρηματοδοτήθηκαν, ανέδειξε την αποτελεσματικότητα των Προγραμμάτων όσον αφορά την ποιότητα υπηρεσιών, αλλά και την ενδυνάμωση της διαχειριστικής ικανότητας των φορέων και την οικονομική αποδοτικότητα του Έργου.

6. Ανάπτυξη της έρευνας, των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας

6.1. Έρευνες και Μελέτες

Εντός του 2009 έχουν εκπονηθεί οι ακόλουθες μελέτες:

α) «Καθιέρωση Δημογραφικής Πολιτικής με έμφαση στις πολιτικές για την οικογένεια», τα πορίσματα της οποίας θα αξιολογηθούν για το σχεδιασμό μιας συνεκτικής δημογραφικής πολιτικής και πολιτικής για την οικογένεια.

β) Στο πλαίσιο του Έργου «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος στην Απασχόληση», εκπονήθηκε το 2009 μελέτη για τον εντοπισμό και την καταγραφή των εξυπηρετούμενων ατόμων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που αντιμετωπίζουν ψηλό κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Η μελέτη αυτή θα συμβάλει στη διαμόρφωση νέων πολιτικών στο πλαίσιο κοινωνικής και επαγγελματικής

ένταξης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που εξυπηρετούνται από τις ΥΚΕ καθώς επίσης στην τροποποίηση της νομοθεσίας περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών.

γ) Στο πλαίσιο του Έργου «Επέκταση και Βελτίωση των Μονάδων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Παιδιών, Ηλικιωμένων, Αναπήρων και Άλλων Εξαρτημένων» εκπονήθηκε η μελέτη για τη δυνατότητα ιδιωτικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία δομών κοινωνικής φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας στο χώρο εργασίας. Η μελέτη αυτή θα συμβάλει στην καλύτερη ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας καθώς επίσης στη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργαζόμενων γυναικών.

6.2. Μηχανογραφημένο σύστημα

Στη διάρκεια του χρόνου ολοκληρώθηκαν σημαντικές αυτοματοποιημένες καταβολές ετήσιων επιδομάτων από το μηχανογραφημένο σύστημα των ΥΚΕ, οι οποίες συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών και στην εξοικονόμηση χρόνου του προσωπικού των ΥΚΕ.

7. Ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και βελτίωση των συνθηκών εργασίας

7.1. Επιμόρφωση των Λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μέσω Σεμιναρίων, υποτροφιών και άλλων τομέων

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, το 2009 διοργάνωσαν 20 Σεμινάρια/Εκπαιδευτικά Προγράμματα με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων και ικανοτήτων όλων των στελεχών των ΥΚΕ, όλων των κατηγοριών και βαθμίδων.

7.2. Πολιτική Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αναφορικά με το κάπνισμα στους χώρους εργασίας

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μέσα στο έτος 2008 εφάρμοσαν το Νόμο 75 (Ι)/2002, που προνοεί για τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό του καπνίσματος.

Η πολιτική των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας όσον αφορά το κάπνισμα στους χώρους εργασίας έχει ως στόχο την παροχή στους υπαλλήλους καθαρού από καπνό περιβάλλοντος εργασίας με τη διατήρηση της αποχής από το κάπνισμα και την προστασία τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών που τις επισκέπτονται και που δεν καπνίζουν.

Επίσης εντός του έτους 2009 ενσωματώθηκε και ο νέος τροποποιητικός νόμος που αφορά τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό του καπνίσματος, ο οποίος μπήκε σε εφαρμογή από την 01/01/2010.

8. Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας σε ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις

8.1. Εθνική Έκθεση για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΕΣΠΕ) 2008-2010

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν συντονιστικό ρόλο για την ετοιμασία της Εθνικής Έκθεσης για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΕΣΠΕ) σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Υγείας. Η ΕΣΠΕ αποτελεί έγγραφο πολιτικής αναφορικά με τις προκλήσεις και προτεραιότητες της Κύπρου στους τομείς της κοινωνικής προστασίας (συντάξεις,

υγεία και μακροχρόνια φροντίδα) και της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Η ΕΣΠΕ 2008 – 2010, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ.απ. 67.791, ημερ. 6/10/2008), έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΕΣΠΕ 2008 – 2010 στο πλαίσιο των ρυθμίσεων που αφορούν την καθιέρωση διαδικασιών και μηχανισμών παρακολούθησης και αποτίμησης της προόδου εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης, περιέλαβε τη σύσταση Επιτροπών για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Υλοποίησής της. Συγκεκριμένα, έχει συσταθεί Υπηρεσιακή Επιτροπή για τον αποτελεσματικό συντονισμό και παρακολούθηση της Έκθεσης στην οποία μετέχουν τα αρμόδια Υπουργεία και κυβερνητικά τμήματα και η οποία εντός του 2009 συνήλθε 3 φορές. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της ΕΣΠΕ 2008-2010 περιλαμβάνεται η σύσταση Διευρυμένης Επιτροπής για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση της Υλοποίησης της ΕΣΠΕ η οποία θα συνέρχεται ετησίως και στην οποία θα μετέχουν εμπλεκόμενοι φορείς (κυβερνητικοί φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωνικοί εταίροι, ερευνητικοί φορείς κλπ).

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, στο πλαίσιο σχετικού ενημερωτικού Σεμιναρίου που διεξήχθη στις 11/11/2009 κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς όπως εκδηλώσουν ενδιαφέρον για συμμετοχή στη Διευρυμένη Επιτροπή. Το Σεμινάριο εντάσσεται μέσα στις προσπάθειες που καταβάλλουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για τη διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων σε θέματα Καταπολέμησης της Φτώχειας με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Καταπολέμησης της Φτώχειας των Ηνωμένων Εθνών (17 Οκτωβρίου).

8.2. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Επιτροπές

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν το συντονιστικό ρόλο για την εκπροσώπηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ), στην οποία συμμετέχουν και οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Υγείας. Η ΕΚΠ είναι η κατ' εξοχή συμβουλευτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα κοινωνικής προστασίας.

Η ΕΚΠ συνήλθε 10 φορές κατά το 2009 και ασχολήθηκε με την εμβάθυνση σε θέματα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης (π.χ. κοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, στρατηγική της Λισσαβόνας μετά το 2010, ενεργός ενσωμάτωση, άστεγοι και στεγαστικός αποκλεισμός).

Επίσης, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσώπησαν την Κύπρο στην Υποεπιτροπή Δεικτών της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σε 5 συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2009 στον τομέα της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσωπούν την Κύπρο και στην ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων για Θέματα Δημογραφίας, η οποία άρχισε τις εργασίες της το 2007.

Επιπρόσθετα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εκπροσωπούν την Κύπρο στην Επιτροπή Εμπειρογνομώνων για Κοινωνική Πολιτική, για Οικογένειες και Παιδιά του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συμμετείχαν σε Συνέδρια που διοργανώθηκαν στα πλαίσια της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Τσεχία και τη Σουηδία, με θέματα «Φροντίδα παιδιών και πολιτικές απασχόλησης», «Κοινωνικές Υπηρεσίες ως εργαλείο για την απασχόληση και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής», «Υγιής και αξιοπρεπής γήρανση». Συμμετείχαν επίσης σε Συνέδριο της Κομισιόν με θέμα «Μπροστά στις δημογραφικές αλλαγές: μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών», καθώς και στην «8^η Ευρωπαϊκή Στρογγυλή Τράπεζα για τη Φτώχεια και τον Κοινωνικό Αποκλεισμό», που διοργανώθηκε από τη Σουηδική προεδρία, σε συνεργασία με την Κομισιόν.

Παράλληλα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, συμμετείχαν στην Επιτροπή των Λειτουργών Συνδέσμων (Liaison Officers) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία προετοίμασε την 29^η Διάσκεψη Ευρωπαίων Υπουργών Υπευθύνων για Οικογενειακές Υποθέσεις, που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη τον Ιούνιο 2009.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, ως σημείο επαφής (focal point) του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα που αφορούν τα παιδιά, εκπροσωπήθηκαν στο εναρκτήριο Συνέδριο για την έναρξη της λειτουργίας της Πλατφόρμας για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο τον Ιούνιο 2009. Η Πλατφόρμα αποτελείται από δίκτυο κυβερνητικών σημείων επαφής και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, επιτρόπων για το παιδί, καθώς και διεθνών οργανισμών και ερευνητών.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συμμετείχαν επίσης σε 2 συνεδρίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Παρατηρητηρίων για τα παιδιά (ChildONEurope) και σε 2 συνεδρίες της Διακυβερνητικής Ομάδας L'Europe de l'enfance, η οποία έχει σκοπό την ενσωμάτωση πολιτικών για τα δικαιώματα των παιδιών σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Οριζόντιες δράσεις για την ανάπτυξη αποτελεσματικής και σφαιρικής κοινωνικής πολιτικής

Μέσα στο 2009 έχουν προωθηθεί δυο σημαντικές οριζόντιες δράσεις:

Η πρώτη δράση αφορά τη λειτουργία του Συμβουλευτικού Σώματος Κοινωνικής Πολιτικής, το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο στη χάραξη κοινωνικής πολιτικής. Εντός του 2009, η Υπηρεσιακή Επιτροπή του Συμβουλευτικού Σώματος, στην οποία προεδρεύει η Διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και στην οποία μετέχουν λειτουργοί των Υπουργείων Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας, συνήλθε σε 6 συναντήσεις (κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2008 – Νοεμβρίου 2009) και εργάστηκε προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- την καταγραφή και συγκέντρωση όλων των υφιστάμενων πολιτικών που αφορούν τόσο χορηγίες σε ατομικό επίπεδο όσο και χορηγίες σε μη κυβερνητικές οργανώσεις,
- τις προκαταρκτικές ενέργειες για την ανάπτυξη εξειδικευμένου Μηχανογραφημένου Συστήματος με στόχο τη συστηματική παρακολούθηση των παροχών που λαμβάνουν οι πολίτες και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την αποτελεσματικότερη και ορθολογικότερη διαχείριση των δημόσιων πόρων,
- την ετοιμασία Σχεδίου Άμεσης Στήριξης και Παρέμβασης για περιστατικά που χρήζουν βοήθειας και δεν καλύπτονται από οποιαδήποτε υφιστάμενη νομοθεσία.

Η δεύτερη δράση αφορά τη σύσταση Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής με κύριο στόχο τον καθορισμό μιας συνεκτικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη Δημογραφική Ανάπτυξη και τις Πολιτικές για την Οικογένεια. Στο πλαίσιο του Εθνικού Φορέα θα προωθηθούν δράσεις που αφορούν τη διεξαγωγή σεμιναρίων και την προώθηση δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης στους τομείς της πολιτικής για την οικογένεια και της δημογραφικής ανάπτυξης. Ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής προεδρεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετέχουν ως μέλη εκπρόσωποι από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, καθώς και άλλους εμπλεκόμενους φορείς (εθελοντικές οργανώσεις, κοινωνικοί εταίροι, τοπικοί φορείς, κ.α). Το έργο του Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής συνεπικουρείται από Υπηρεσιακή Επιτροπή, η οποία προεδρεύεται από τη Διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και στην οποία θα μετέχουν εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων. Ο Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής συναντήθηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2009.